

Afrapportering fra det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig vækst

1. Indledning

Regionsrådet nedsatte i januar 2018 et midlertidigt udvalg vedrørende bæredygtig vækst. Udvalgets formål er at skulle forberede og undersøge initiativer relateret til bæredygtige løsninger på samfundsmæssige udfordringer og derigennem bidrage til udmøntningen af regionsrådets udviklingsstrategi. Fokus er skiftet fra at skulle bidrage til en vækst- og udviklingsstrategi til at skulle bidrage til udviklingsstrategien med lovforslaget om en ny erhvervsfremmelov.

Strategien har FN's verdensmål som strategisk ramme og en vision om en attraktiv og bæredygtig region. For alle.

Udvalget har haft følgende sammensætning:

- Susanne Buch (F) (formand)
- Jørgen Nørby (V) (næstformand)
- Henrik Fjeldgaard (A)
- Lars Møller Pedersen (A)
- Morten Flæng (A)
- Ib Bjerregaard (V)
- Steen Jakobsen (V)

Udvalget har afholdt fem møder herunder en politisk temadrøftelse om vækst og udviklingsstrategien mellem udvalg for regional udvikling, Vækstforum og udvalget. Yderligere har udvalget deltaget i ENCORE-konferencen 2018, hvor Region Midtjylland var vært, og Susanne Buch formand for konferencen.

2. Temaer i udvalgets arbejde

Udvalget har som udgangspunkt beskæftiget sig med nedenstående temaer.

- Agenda 21
- Region Midtjyllands engagement i ENCORE
- Samarbejde med kommuner om cirkulær økonomi
- Beskyttelse af drikkevands- og råstofressourcer
- Fjernvarme
- Klimatilpasning (samfundets sikring af værdier i et ændret klima)

3. anbefalinger

Rolle og handlemåde i forhold til FN's verdensmål

Det midlertidige udvalg vedrørende bæredygtig vækst betoner, at det er vigtigt, at Region Midtjylland ikke suboptimere på verdensmålene, men arbejder med helheden. Udvalget ønsker, at Region Midtjylland fortsætter og udbygger partnerskaber med kommuner, vidensinstitutioner, NGO'er og virksomheder. Udvalget anbefaler at styrke det internationale perspektiv og samarbejdet om bæredygtig grøn omstilling.

For at fremme arbejdet med FN's verdensmål er vi nødt til at finde nye måder og metoder at producere, forbruge og agere på og intensivere vores fokus på cirkulær økonomi. I cirkulær økonomi indgår produkter i kontinuerlige kredsløb, og affald bliver en ny ressource.

Regionens indflydelse som forbruger

I organisationen Region Midtjylland forbruger vi meget. Vi har derfor en position, hvor vi kan anvende udbud som motor for den grønne omstilling. Det kan f.eks. ske ved at stille krav om graden af genanvendelighed, rene materialer og produkter, hvor reparation, opgradering og service indgår. Vi skal ikke kun afgøre udbud på baggrund af prisen, men også have "grønne" kriterier i vores udbud. Yderligere samarbejde med kommuner om fælles grønne indkøb eller udvikling af metoder til fælles grønne indkøb på udvalgte områder søges endvidere udbygget.

Udvalget ønsker, at der er fokus på, hvordan tankegangen bliver vendt, så affald og bæredygtighed bliver set som ressourcer, der skaber værditilvækst.

Metoder til måling af effekten

Når der igangsættes nye initiativer i regionen, ønsker udvalget, at ambitionen med FN's verdensmål i forhold til bæredygtighed tænkes ind. Det kræver, ud over at der skal sættes konkrete initiativer i gang, at vi over tid får udviklet principper/metoder for at kunne vurdere graden af cirkularitet og bæredygtighed.

Udvalget finder det også vigtigt, at vi kan måle på, hvordan vi opfylder verdensmålene, og om vi flytter os i forhold til målopfyldelse. Udvalget anbefaler derfor, at der i det kommende arbejde defineres nøgleområder, indenfor hvilke der opsættes konkrete mål.

I udvalgets arbejde har der været to spor. Der har været det interne med regionen som driftsorganisation og det eksterne med regionen som samarbejdspartner i eksterne partnerskaber.

3.1 Regionen som driftsorganisation

Ser vi på det *interne* spor, er det udvalgets ønske, at Region Midtjylland forfølger en ambition om at få det mest bæredygtige hospital. Udvalget anbefaler, at Agenda 21-strategien udvikles til en anerkendt og tværgående strategi for Region Midtjylland, herunder på tværs af hospitaler og andre institutioner med forpligtende mål i forhold til bæredygtig omstilling på vand, CO₂, affald og energi/varme.

De konkrete anbefalinger på det interne spor er:

- at det årlige grønne regnskab i Agenda 21, som også indeholder et klimaregnskab, suppleres på sigt med et miljøregnskab, der kan anvendes operationelt.
- at der igangsættes eller videreføres initiativer til at begrænse og genanvende affald. F.eks. som madspildsprojektet på Regionshospitalet Horsens og Værdikædeprojektet på plast på Aarhus Universitetshospital.
- at der igangsættes eller videreføres initiativer i forhold til indkøb, der fremmer den bæredygtige omstilling. Det kan være initiativer som f.eks. køkkenet på Regionshospitalet Randers. Det kan være udvikling og metoder, der fremmer cirkulær økonomi i indkøb.
- at regionen afsætter de nødvendige midler til, at sygehuse og andre institutioner kan være testlabs og igangsætte pilotprojekter inden for bæredygtig omstilling.
- at samarbejdet på tværs af regioner intensiveres på det bæredygtige område med forankring i Danske Regioner

3.2 Regionen som samarbejdspartner

Ser vi på det *eksterne* spor, anbefaler udvalget, at regionen påtager sig en faciliterende rolle i forhold til at lave fælles strategier/projekter, danne netværk og partnerskaber og lave testlabs. Dette har regionen succes med i projekter som C2C CC, Refer, Circularity City m.fl. Samtidig efterspørges netværk og tværgående projekter af kommunerne i regionen. Tiltagene kan bl.a. være inden for områderne byggeri, vand, indkøb, cirkulær økonomi (herunder affald), ressourcer og værdikæder.

Udvalget anbefaler endvidere fortsat internationalt perspektiv på arbejdet med den grønne omstilling. Netværk som det politiske Europæiske Miljønetværk ENCORE kan være platform for et internationalt udsyn på mange af de grønne områder.

Udvalget anbefaler, at samarbejdet med uddannelsessystemet udbygges, og at de unge bruges mere offensivt, f.eks. ved at lave en konkurrence på uddannelsesinstitutionerne, som skal skabe opmærksomhed omkring FN's Verdensmål og den grønne dagsorden. Konkurrencen kan være forbundet med den Europæiske ungdomskonference Youth Core.